

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv ve spolupráci s Nadačí Forum 2000 uspořádaly v rámci letošní konference [Forum 2000 Recovering the Promise of 1989](#) uzavřený kulatý stůl s názvem „Česká zahraniční politika: Podpora transformační politiky napříč politickým spektrem“. V rámci kulatého stolu, který se konal v pondělí 14. října 2019 od 12.30 do 13.30 v Evropském domě, byly diskutovány základní koncepty a principy fungování podpory demokracie a lidských práv ve třetích zemích

spolu s příklady dlouhodobé české zkušenosti s transformační politikou, ale i otázky jejího dalšího fungování. Ta je za současné politické konstelace stavěna před řadu existenciálních výzev – pravidelně jsou předkládány návrhy na snížení její podpory a základní principy demokracie a lidských práv znevažovány výroky i praktickými kroky prezidenta, premiéra a dalších politických představitelů. V rámci diskuse, při níž se sešli zástupci Ministerstva zahraničních věcí, demokratických politických stran na

úrovni poslanců a senátorů i občanské společnosti z řad členských organizací DEMAS a spřátelených platform zabývajících se transformační a rozvojovou politikou, zavládl všeobecný principiální konsenzus nad potřebou další podpory transformační politiky. Tato nejen dlouhodobě získávala České republice dobré jméno v zahraničí, ale zejména přispěla k vytváření svobodnějšího, prosperujícího a bezpečnějšího světa.

Aktivity jednotlivých členů

Amnesty International

Přední světoví umělci vytvořili díla na podporu boje za lidská práva

Vznikla unikátní kolekce současného umění *Art 19 – Box One*. Její prodej podpoří Amnesty. Název projektu *Art 19* odkazuje na článek 19 *Všeobecné deklarace lidských práv*: „Každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu.“

Ojedinelý soubor deseti originálních signovaných tisků, který vznikl v limitované edici sto kusů, byl pod názvem *Art 19 – Box One* představen při příležitosti Dne lidských práv (10. prosince) ve čtyřech evropských metropolích: v Berlíně, Ženevě, Paříži a taky v pražském Centru současného umění DOX.

Znalci, sběratelé i milovníci umění z celého světa mají možnost zakoupit unikátní soubor deseti signovaných děl o rozměrech 98 × 68 cm uložených v na míru připravené kazetě, a podpořit tak činnost organizace Amnesty International v boji za lidská práva. Jako výraz podpory této organizaci se umělci vzdali honoráře.

Zapojili se například Gerhard Richter, Yoko Ono, Shilpa Gupta, Kiki Smithová a další světoví umělci.

Art 19 je iniciativa založená čtyřmi přáteli s celoživotními zkušenostmi v oblasti umění a lidských práv. Původní myšlenka vzešla ze spolupráce Billa Shipseyho a Jochena M. Wilmsse na projektech pro Art for Amnesty, programu organizace Amnesty International, který zapojuje umělce do boje za lidská práva. Následně byli osloveni Mike Karstens a Burkhard Richter, kteří iniciativě přinesli své mimořádné zkušenosti a kontakty na nejvyšší úrovni ve světě současného umění. Karstens spolupracuje s předními světovými umělci po celá desetiletí. Jeho edice jsou zastoupeny ve sbírkách předních světových muzeí a mezi jeho projekty patří spolupráce na dvou projektech Gerharda Richtera: vytvoření okna kolínské katedrály či monumentálního díla Strontium.

Pro Českou republiku je vyhrazeno 10 kazet, kupní cena každé je 50 tisíc eur. Díla budou v DOXu vystavena až do 3. února 2020.

Vše podstatné o umělcích, dílech i možnosti koupě se dozvíte na webu art-19.com

velmi drsných ruských vězeních pět let. Poté byl spolu s dalšími vězni propuštěn v rámci dohody mezi Ruskem a Ukrajinou. Aby se dal psychicky do pořádku, využil rehabilitační program pro politické vězně, který organizuje Člověk v tísni. Své zážitky nyní popsal pro server iRozhlas.cz

Člověk v tísni zařazen na seznam nežádoucích organizací v Rusku

V Rusku pracujeme dlouhodobě, podporujeme tamní občanskou společnost – aktivisty, blogery, kriticky přemýšlející intelektuály, skupiny lidí, kteří jsou proti korupci, proti ničení životního prostředí, kteří bojují za práva menšin, chtějí větší transparentnost ruského státu, chtějí, aby Rusko dodržovalo mezinárodní závazky, ke kterým se zavázalo například ratifikací Listiny základních práv a svobod, jako je ochrana a dodržování lidských práv nebo právo na sdružování a shromažďování, podporujeme skupiny, které jsou proti cenzuře, a další.

Občanské Bělorusko

Parlamentní volby: nejhorší v historii samostatného Běloruska?

17. listopadu se v Bělorusku konaly parlamentní volby. O předvolebním narušování a šikaně nezávislých aktivistů jsme psali v minulém newsletteru (krátké shrnutí [zde](#) či [zde](#)). Volby nepřinesly žádné výrazné politické změny (výsledky podrobněji [zde](#)) a podle očekávání došlo k mnohonásobnému porušení volebního zákona

Člověk v tísni

Oleksander Kolčenko absolvoval rehabilitační pobyt zprostředkovaný organizací Člověk v tísni

Krymský aktivista Oleksander Kolčenko byl krátce po anexi Krymu zadržen ruskou tajnou službou FSB. Po neférovém procesu strávil ve

Lidé v Minsku protestují proti neférovým volbám. Zdroj: Viasna

(sumarizace od Human Rights Defenders for Free Elections [zde](#), analytičtější zpráva [zde](#)). Nejvýraznějším protestem proti manipulaci voleb (a nepřímo režimu samému) bylo setkání svolané populárním [bloggerem NEXTOU](#). Volbami samými nicméně represe ze strany státního aparátu neskončila a různí aktivisté či novináři jsou nyní souzeni právě za činy spojené s volbami (ať už jde o pokrývání nepříjemných témat, otevřená a veřejná kritika současného režimu či účast na opozičním meetingu). Proti tomu se samozřejmě ozývají nevládní organizace a vyzývají k dodržování mezinárodních smluv o lidských právech. Příští rok se budou konat prezidentské volby a Alexandr Lukašenko už oznámil, že plánuje kandidaturu – a symbolicky tak vzal celé toto volební období pod svůj patronát.

Občanské Bělorusko mezitím zorganizovalo dva týdenní studijní pobyty: v říjnu 2019 pro aktivisty z rozvíjejících se iniciativ a v listopadu 2019 pro regionální nezávislé novináře. Obě akce sestávaly z praktických workshopů zaměřených na konkrétní nástroje (sociální sítě,

zpětné vazby, mobile journalism atp.), setkání s českými aktivisty a vzájemné výměny zkušeností. Těsně po parlamentních volbách také v Praze hostilo vedení [Euroradia](#), které kromě schůzek s představiteli MZV poskytlo několik rozhovorů především [o povolební situaci v Bělorusku a svobodě slova v podmínkách autoritářského režimu](#).

Transitions Online

September 2019 – Become a Digital Sherlock

Between 18 and 20 September, Transitions organized a training workshop for fourteen Czech journalism students called Become a Digital Sherlock! Held in Prague, the event offered training in the latest online tools and techniques under the guidance of several local trainers, as well as guest trainers Youri van der Weide and Alastair Reid from FirstDraft News. The three-day workshop provided future reporters, researchers, and media experts with the means to effectively lead investigations

in the digital space, recognize and effectively counter disinformation and propaganda, and expose inaccuracies.

Solutions Journalism in CEE

Transitions and the Young Reporters for the Environment program are partnering to introduce the basics of Solutions Journalism to Czech students. Teams from five schools will apply their new skills to reporting on responses to environmental problems. Lucie Černá, our Solutions Journalism coordinator, led an introductory workshop for the participants on October 17th.

New data about companies from Moldova is available on IDNO.MD

Launched in 2016, the Idno.md platform was developed to facilitate access to government data and to help citizens gain valuable information through the use of open data. The project is based on the re-use of public data about companies registered in the Republic of Moldova, presenting them in a user-friendly way, so that anyone can easily analyze and process the information. Recently, additional information about companies' founders became available and was added to the website. Users can now see what share of the company each founder owns. This information will be useful to users, but also will help businesses in knowing more about companies from Moldova, and will make the private sector of Moldova more transparent. The platform is being used by a variety of actors such as citizens, investigative journalists, businesses and even public institutions.

Debating local election in Moldova through Debates.md

On October 20th, local general elections were held in all the localities of the Republic of Moldova. In this context, we aimed to involve citizens in online debates regarding candidates for the mayoral position through the debates.md platform. On the website we have organized

Běloruští aktivisté na study visitu v Praze. Zdroj: Evgenij Kalach

16 online debates on candidates in the capital, Chisinau. Through these debates, citizens could vote for or against a candidate and also could leave a brief opinion on it. In addition, 10 online debates were organized for other 5 cities in the country where the mayor did not get elected in the first round. To reach as many citizens as possible from these cities, we used targeted advertising on Facebook and Instagram, which proved to be extremely effective, even for smaller cities. In total, more than 10,000 citizens voted and expressed themselves about each individual candidate. It was the first time we had organized, online debates targeting the regions of the Republic of Moldova and we will continue this practice in the next elections.

- In 2019, we've organized 30 new debates on debates.md. This generated **11,285** comments, likes, and shares, totaled **630,000** views on Facebook, and brought **12,805** unique visitors to the site.
- idno.md was mentioned in **13** journalistic publications, with **74,904** searches made over three months.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Čtvrté číslo Zpravodaje DEMAS vychází v prosinci 2019

DEMAS

Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:

Vladimír Bartovic
Vít Dostál
Sylva Horáková
Jakub Klepal (místopředseda)
Pavel Pšejja (předseda)

Výkonná ředitelka:

Sabina Malcová

Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CASLA Institute
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
CEVRO
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:

Arcidiecézní charita Praha
Amnesty International

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2019

